

Алгебра 6-сынып

Теңдеу. Теңдеудің түбірлері.
Теңдеулердің қасиеттері.

Сабақ мақсаты:

- **Біліктілік:** Теңдеу, теңдеудің түбірлері және теңдеулердің қасиеттерімен таныстыру.
- **Дамытушылық:** Оқушылардың ақыл-ойын дамыту, ойлау қабілетін жетілдіру, әр сөзді, айтылған ойды дәлелдеуге үйрету.
- **Тәрбиелік:** Оқушылардың математика пәніне қызығушылығын арттыру, оқушыларды алғырлыққа, шапшандыққа тәрбиелеу.

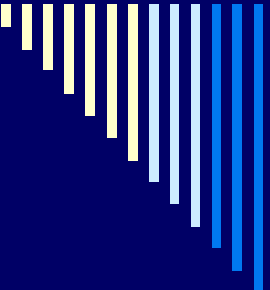
Теңдеу

Құрамында әріппен белгіленген белгісізі (айнымалысы) бар теңдік теңдеу деп аталады.

Мысалы: $5x+8=18$

$6x+7=-5$

Теңдеудің түбірлері

- Белгісіз санның немесе айнымалының теңдеуді тура санды теңдікке айналдыратын мәні теңдеудің түбірі деп аталады.
- Теңдеуді шешу дегеніміз – оның түбірлерін табу немесе түбірлерінің жоқ екенін дәлелдеу.

Теңдеудің 1-қасиеті

- Теңдеудің екі жағына да бірдей санды немесе әріпті өрнекті қосқанда (азайтқанда) теңдеу мәндес теңдеуге түрленеді.

- Мысал: $x+23=40$

$$x+23-23=40-23$$

$$x=40-23$$

$$x=17$$

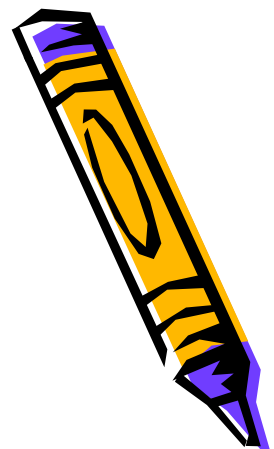
Теңдеудің **2**-қасиеті

- Теңдеудің екі жағын да нөлден өзге бірдей санға көбейткенде немесе бөлгенде теңдеу мәндес теңдеуге түрленеді.

- Мысал: $8x=56$
 $8x:8=56:8$
 $x=7$

Ауызша есептеңіз:

- $x - 7 = -9$

- $x : 8,2 = -1$

- $x + 2,5 = 6$

- $x : 3 = 5$

- $x \cdot (-1) = 49$

- $2,7x = 5,4$

Есептер шығару:

576. Теңдеуді шешіңдер

$$x - 4 = 27$$

$$x - 4,3 = -5,6$$

577. Теңдеуді шешіңдер

$$x + 3,75 = 9$$

$$x + 2,7 = -11$$

578. Теңдеуді шешіңдер

$$y:7=2$$

$$y:4.5=-2$$

579. Теңдеуді шешіңдер

$$7x=-42$$

$$2,76y=-16.56$$

Сәйкесін табыңыз:

1) $3x+7=13$

2) $2x-5.61=2.39$

3) $4.1y+8.3=-4$

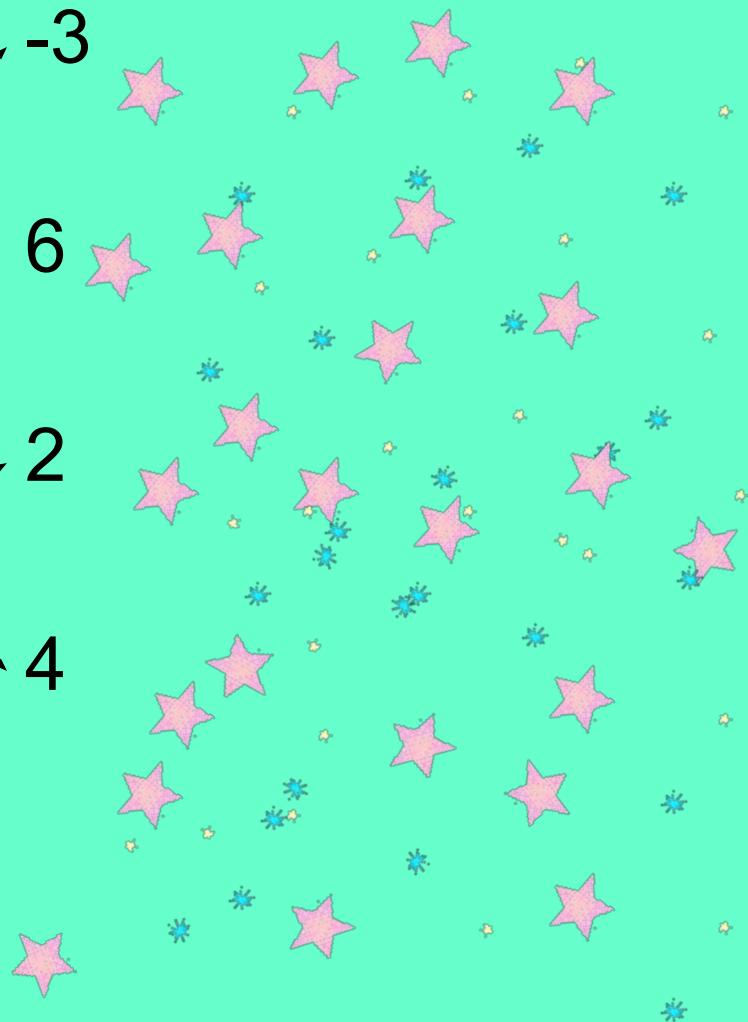
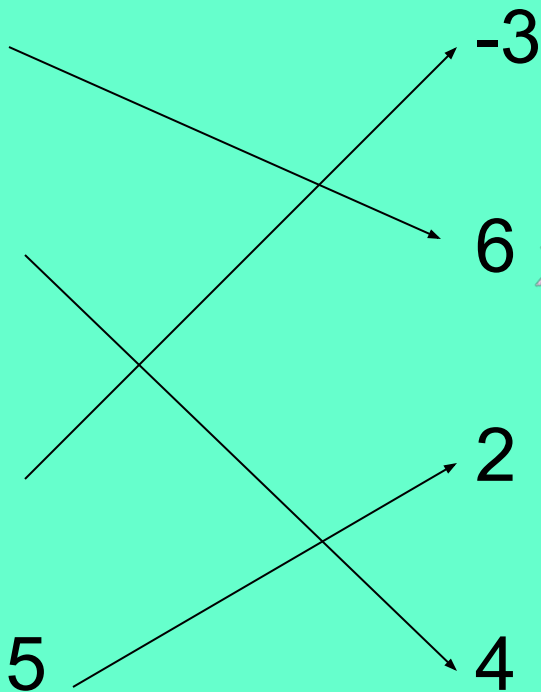
4) $14.7y-4.9=24.5$

-3

6

2

4

Үйге тапсырма:

№ 585, 586.

